

Виляети, санджаци и градове. 1. Цариградски виляетъ, кой-то състои само отъ града *Цариградъ*, столицина на цѣла-та Османска империя, расположенъ на Босфора между Черно и Мермерно морета въ най-хубаво-то на свѣта мѣстоположение, по кое-то могатъ да му се сравняватъ само градове Неаполь и Лисабонъ. Цариградъ заедно съ прѣдградия-та си *Галата*, *Пера* (Бейоглу) и Юскюдаръ и съ други-тъ си околни прѣдградия, нарѣдени по два-та брѣга на Босфора, има повече отъ 1 мил. жители отъ различно потекло и вѣра. Тоя градъ, испърво наричанъ *Византия*, въ 330 по Р. Х. отъ Константина Великий биде нарѣченъ *Константинополь* и стана столицина на Источна-та Римска империя, до прѣвземание-то му въ 1453 г. отъ Мухамеда II и тогазъ биде нарѣченъ *Истамболъ*. Сѣщия градъ е расположенъ на единъ трѣгленъ носъ, кой-то се спуща въ Босфора и отъ къмъ юго-источна-та си страна се мие отъ Мермерно море, а отъ къмъ сѣверна-та — съ залива *Златний рогъ*. Този заливъ е едно отъ най-добри-тъ пристанища на свѣта; на сѣвенарта страна отъ златний рогъ, срѣщъ Цариградъ, сѣ прѣдградия-та Галата, а надъ него по високия брѣгъ, Пера, дѣто се намиратъ повече-то богати търговци и посланници-тъ на Европейски-тъ сили и повече-то Европейци. Изобщо както Цариградъ, тѣй и Пера и други-тъ прѣдградия отъ вѣнъ иматъ чудесенъ изглѣдъ по свое-то мѣстоположение и пѣстрота отъ издигнати-тъ измежду високи-тъ къщя и джамии тъмнозеленѣющи-тъ се кипариси, нъ на това никакъ не отговаря вжтрѣшний-тъ неурѣдъ на тѣснокриви-тъ имъ и кални улици. Отъ старитѣ паметници за забѣлѣжване сѣ: черкова-та на *Св. София*, съградена отъ Иустиниана I; старий царски палатъ, *ески-сарай*, на връха на Цариградски носъ, обграденъ съ високи стѣни съ осѣмъ врата, отъ кои-то една-та е извѣстна подъ име *Висока Порта*.